

BORBA PROTIV TERORIZMA U BOSNI I HERCEGOVINI – FUNKCIJA POLICIJSKIH AGENCIJA ILI OBAVJEŠTAJNE ZAJEDNICE

Anel Ramić, prof. dr. Enis Džanić

Stručni rad

SAŽETAK

Inspiracija za rad i problem(i) koji se radom oslovljava(ju): Ovaj članak analizira aspekte protiv-terorističke borbe u BiH i svijetu, te analizira ciljeve u smislu prevencije, sprečavanja, otkrivanja te kažnjavanja s jedne strane, te zakonom predviđene instrumente borbe protiv terorizma u Bosni i Hercegovini. Analizira se uspješnost primjene navedenih alata u svijetu i BiH, posebno sa aspekta neželjenih efekata određenih represivnih mjera i radnji od strane policijskih agencija. Ovdje se prvenstveno misli na mjere i radnje koje podstiču radikalizaciju, koje kao predmet upotrebe imaju cijele skupine nasuprot pojedinaца indiciranih kao potencijalni izvršioци terorističkih napada te time daljnje otuđuju navedene skupine, kao i aktivnosti koje dekonspiriraju izvore i metode na raspolaganju obavještajnoj zajednici i policijskim agencijama čime iste čine manje efikasnim i ugrožavaju daljnji operativni rad.

Ciljevi rada (naučni i/ili društveni): Konačni cilj je da se predloži metodološki pristup borbi protiv terorizma koji će ciljano i efikasno upotrebljavati zakonom dozvoljene instrumente protiv pojedinaca ili skupina indiciranih kao terorističke, a sa ciljem prevencije terorističkih aktivnosti i ispunjenjem obaveza prema stranim partnerima koje je Bosna i Hercegovina preuzela.

Metodologija/ dizajn: Komparativni pristup i studije slučaja su osnovni metodološki pristup za ovaj rad.

Ograničenja rada/ istraživanja: Nedostatnost kompletnih podataka o toku aktivnosti vezanih za protuterorističku borbu, a posebno aktivnosti koje provodi OSA/OBA je osnovni limitirajući faktor u istraživanju.

Rezultati: Očekujemo identifikaciju limitirajućih faktora za uspješnu borbu protiv terorizma ako se nastave trendovi upotrebe policijskih agencija kao nosioca borbe protiv terorizma, a zbog fragmentiranosti policijskih agencija, neadekvatne razmjene podataka, nedostatnosti analitičke funkcije u agencijama, te limitiranosti u smislu operativnih mjera i radnji na raspolaganju policijskim agencijama.

Generalni zaključak: Zaključak je da nosioc ovih aktivnosti u Bosni i Hercegovini mora da bude Obavještajno Sigurnosna Agencija zbog specifičnih instrumenata te načina rada, dok policijske agencije trebaju da djeluju kao sistem podrške u protiv-terorističkoj borbi posebno kroz uspostavljene jedinice kriminalističko-obavještajnog karaktera prisutnih u svim kantonima FBiH kao i RS i distriktu Brčko.

Opravdanost istraživanja/ rada: Definisanje alternativnog pristupa protuterorističkoj borbi u cilju povećanja efikasnosti i efektivnosti.

Ključne riječi: protiv-terorističke operacije, obavještajna zajednica, prevencija terorizma, instrumenti borbe protiv terorizma

COUNTERTERRORISM IN BOSNIA AND HERZEGOVINA - A LAW ENFORCEMENT OR INTELLIGENCE FUNCTION

ABSTRACT

Reason for writing and research problem(s): This paper analyses aspects of counterterrorism operations in Bosnia and Herzegovina and elsewhere; it analyzes goals of CT through preventive, disruptive, investigative and penal aspects from one side, and legal instruments available in Bosnia and Herzegovina on the other side. The paper addresses success of various instruments in Bosnia and Herzegovina and elsewhere, especially negative side effects of certain repressive measures used by police agencies. We primarily address instruments that incite or support radicalization – instruments that target entire groups rather than individuals indicated as a terrorist threat, as well as instruments that expose methods and sources used by the intelligence community and police agencies, and thus have a detrimental effect on the capabilities of those agencies.

Aims of the paper (scientific and/or social): The goal of this paper is to define a methodological approach for CT that will apply defined instruments against individuals and groups of CT interest, in order to prevent and obstruct terrorist activity and serve foreign CT entities Bosnia and Herzegovina cooperates with.

Methodology/ Design: Comparative approach and case studies are a primary methodological approach for this paper.

Research/ Paper limitation: The lack of full access to data about CT activities, especially ones carried out by OSA/OBA, is a basic limitation of this paper.

Results: We expect to identify limiting factors of successful CT activities assuming current trends of use of police agencies are to be continued. This is primarily due to fragmentation of police agencies in Bosnia and Herzegovina, the lack of intelligence sharing, inadequacy of analytical function, and limited clandestine operational capabilities and experience of police agencies.

General Conclusion: Intelligence community has to play a central role in CT activities rather than police agencies, since Bosnian intelligence service has necessary capabilities and tools, while police agencies have to play a supporting role, especially through the criminal intelligence divisions established in all of the cantons in Federation in Bosnia and Herzegovina, Brcko District and Republic of Srpska.

Research/ Paper Validity: The paper will provide alternative framework for more efficient CT activities in Bosnia and Herzegovina.

Keywords: counter-terrorism, intelligence community, terrorism prevention, CT toolbox

Uvod

Terorizam je svako djelo koje napadom na civila, ili osobu koja nije uključena u oružani sukob, koje za cilj ima izazivanje osjećaja straha, ili želje da bilo koju vladu, grupu, međunarodnu organizaciju ili nevladinu organizaciju, natjera na činjenje ili nečinjenje nekog akta (Golder i Williams, 2004). U Bosni i Hercegovini postoje policijske agencije koje u svojoj organizacionoj strukturi imaju ljudske resurse koji se bave otkrivanjem kao i prevencijom potencijalnih terorističkih napada. Međutim materijalni resursi u borbi kao i samoj prevenciji terorizma su veoma oskudni. Po našem mišljenju jedina Agencija u Bosni i Hercegovini koja ima i ljudske i materijalne resurse je Obavještajno sigurnosna agencija (OSA/OBA). Napadi 11. septembra 2001. godine kao i napadi u Madridu i ubojstvo Thea van Gogha u Amsterdamu podigli su mnoga pitanja o položaju informacija obavještajnih službi i o mogućem korištenju prisilnih mjera za sprečavanje i suzbijanje terorističkih napada i prijetnji (Vervaele 2005). U mnogim zemljama, događaji su doveli do promjene zakonodavstva o kaznenom zakonu radi suzbijanja terorizma. Ovo nije slučaj samo u SAD-u, već i u zemljama EU kao i u Bosni i Hercegovini. U 2004. godini materijalno kazneno pravo prilagođeno je u Nizozemskoj putem Zakona o terorističkim kaznenim djelima (*Wet Terroristische Misdrijven*), djelomično radi provedbe Okvirne odluke EU o borbi protiv terorizma. Krajem 2004. godine podnesen je zakonodavni prijedlog kojim se proširuju mogućnosti za istraživanje i procesuiranje terorističkih djela. U Bosni i Hercegovini dolazi do izmjena i dopuna Krivičnog zakona BiH u kojem se dodaju pojedina krivična djela vezana za terorizam i služenje u stranim paravojnim ili parapolicijskim organizacijama (Krivični zakon BiH 2015). Pojavljuje se sigurnosna prijetnja u kojem državljani Bosne i Hercegovine vrbovani od strane pojedinaca ili grupa odlaze na strana ratišta, a povratkom sa tih ratišta postaju sigurnosna prijetnja za državu. Aktivnim djelovanjem OSA-e i policijskih agencija u Bosni i Hercegovini bivaju detektovani i sudski procesuirani. Pojedinci su osuđivani za takvo počinjeno krivično djelo i dobijaju minimalne kazne oko godinu dana zatvora i bivaju pušteni na slobodu. Puštanjem na slobodu postavlja se pitanje da li su i dalje potencijalni teroristi ili je kroz rad pravosudnih tijela kao i ustanova za izvršenje kazne došlo do deradikalizacije. Mišljena smo da te osobe moraju biti predmetom interesovanja obavještajne zajednice i da se može očekivati njihovo ponovno uključjenje u terorističke grupe koje mogu djelovati u Bosni i Hercegovini kao i u drugim državama. U ovom segmentu je neophodna djelotvorna, brza i aktivna razmjena podataka između Obavještajno sigurnosne agencije sa svim policijskim agencijama u državi i inostranstvu.

Rasprava u državama članicama Europske unije o korištenju u krivičnom postupku informacija prikupljenih od strane obavještajnih službi već datira prije 11. septembra i napada na New York. Ta se informacija može koristiti kao osnov za pokretanje krivičnih

istraga i to se teško osporava. Međutim, veći je problem, jesu li ti podaci sami po sebi u stanju stvoriti osnovanu sumnju ili formirati dovoljnu osnovu za primjenu prisilnih mjera iz krivičnog prava. Također se osporava mogu li se takve informacije koristiti kao pravni dokaz u krivičnom postupku (Staberock 2011).

Priroda terorizma temeljno je psihološka. Međutim, postoji potreba da se njezin izgled prenese iz starog tradicionalnog kriminalnog okruženja u kontekst protuterorizma. Važno je konstruirati teroristički profil prije nego što izradi paradigmu koja bi trebala odrediti vjerojatnost terorističkih trendova unutar pojedinca i grupa, kao i određene vidljive osobine s kojima se može povezati promatrana osoba ili grupa. Terorizam kao i načini izvršenja tog krivičnog djela uvijek je nepredvidiv. Metode su usavršene i pojedini teroristički napadi su specifični po svom izvršenju. Nekad pripreme za izvođenje terorističkih napada traju veoma kratko, no međutim treba ući u srž nosioca aktivnosti kao i njihovih metoda. Akteri su uglavnom vrbovani kroz radikalne grupe ali se za njih uopće ne zna (Akbar 2013). Da bi se uhvatilo u koštac sa ovim problemom potrebno je raditi kontinuirano i bez prestanka. Kao što smo istakli svi akteri, a to su policijske agencije u Bosni i Hercegovini sa svojim kriminalističko – obavještajnim odjelom i Obavještajno Sigurnosna Agencija. Kontinuiranim i sistematskim radom svih pobrojanih i svakodnevnoj kvalitetnoj razmjeni informacija do kojih se dolazi, a vezane su za terorizam, može se značajno reducirati rizik od bilo kakvih pojava oblika terorizma.

Obavještajni podaci u sudskom procesu

Obavještajne službe imaju zadatak prepoznati, na temelju raspoloživih saznanja, buduće ili aktualne prijetnje demokratskom pravnom poretku ili interesima države, te upozoriti nadležne vlasti (Vervaele 2005). Policija, u okviru svoje funkcije, ima zadatak prikupljanja informacija o počinjenim prekršajima i krivičnim djelima s ciljem njihovog eventualnog rješavanja od strane pravosudnih organa. Obavještajne službe nemaju za cilj istrage krivičnih djela, a policija nema svrhu niti raspoložive resurse za prikupljanje obavještajnih podataka. Tehnike, taktike i metode, kao i način na koji ih obavljaju su sasvim različiti, a između njih je podignut nepremostiv zid. Informacije o obavještajnoj službi kao i operativnim metodama, izvorima i načinima komuniciranja i zaštite podataka uglavnom su tajne. Policija podliježe sudskoj provjeri kroz krivični proces u javno dostupnoj sudnici. Stoga, postoji prilika da okrivljenik i njegov advokat pregledaju dokazni materijal ili izravno dovode u pitanje inkriminirajuće svjedoke, što je neprihvatljivo za gore navedene operativne mjere i radnje obavještajne zajednice. U interesu nacionalne sigurnosti prava obrane mogu biti ograničena, pod uvjetom da se poduzmu dostatne kompenzacijske mjere (Murphy 2013).

Potrebno je istaći i na dokaznu kvalitetu i opseg u kojem obavještajna informacija može poslužiti kao pravni dokaz. U tom smislu ne postoji odlučujuća sudska praksa Europskog suda za ljudska prava (Malgieri 2016). Postupak i pravila predložena u Donnerovom zakonskom dokumentu koji se odnose na pravni dokaz provode paralelno s regulacijom postupka koji uključuje anonimno svjedočenje u zakonu o krivičnom postupku. Postalo je jasno iz sudske prakse Europskog suda za anonimne svjedoke da

se osuđujuće presude možda ne oslanjaju u dovoljnoj mjeri na obavještajne podatke. U slučaju obavještajne informacije, ova ograničenja će uglavnom biti znatna, što implicira ograničenu ulogu za ove dokaze u krivičnom postupku. Odredbe da obavještajni podaci kao dokazi ne mogu biti ekskluzivni dokazi ispunjavaju standarde postavljene Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava (Vervaele 2005).

Dva europska suda (Europski sud za ljudska prava, Europski sud za ljudska prava i, u manjoj mjeri, Sud pravde Europske unije, EUCJ) uvelike su pridonijeli razvoju pravnog okvira za nadzor bilo koje agencije za provedbu zakona u krivičnom postupku ili obavještajne službe. Oba suda stavljaju veliki naglasak na sistem kontrole ex ante i post hoc od strane neovisnih nadzornih tijela. Složena i kontroverzna pitanja ostaju ljudska prava na privatnost, poštivanje tajnosti komunikacija i djelotvorno pravno sredstvo (sadržana u člancima 8. i 13. Europske konvencije o ljudskim pravima), što zahtijeva sudsku reviziju kao nužnu zaštitu tajnog nadzora ili alternativno, i pod kojim okolnostima, paralelni sistemi vansudskog preispitivanja se mogu prihvatiti kao odgovarajuće mjere zaštite od nezakonitog uplitanja u privatni život građana. Europski sudovi još uvijek nisu uspostavili jasnu doktrinu u određivanju odgovarajućih pragova i parametara. Konkretno, Europski sud za ljudska prava ima fleksibilan pristup u tumačenju članaka 8. i 13. ECHR-a, ovisno o nekoliko činjenica ("vitalni" interesi u pitanju, politička razmatranja itd.). Općenito govoreći, sud je pokazao sklonost nadgledanju pravosuđa, ali u europskom pravnom poretku postoji nekoliko primjera sistema alternativnih nadzora koji su ocijenili pozitivni od strane suda, kao što su sistemi kvazi-pravosuđa (gdje je neovisnost nadzornog tijela, dokazana je njegova široka nadležnost, njegova ovlast za pristup podacima i njegova snaga na učinkovite reakcije) ili sistem nadzora koji su postavili tijela za zaštitu podataka u državama članicama EU (Maglieri 2016). Međutim, u nedavnim presudama Europskog suda za ljudska prava i EUCJ vidimo sve veći naglasak na izricanju potrebe za "dovoljno dobrom" sudskom (ex ante ili post hoc) kontrolom nadzora, što znači ne samo sudsku kontrolu, već sistem nadzora (pravosudni, kvazi-sudski, hibridni) koji može pružiti efikasnu kontrolu nad nadzorom, potkrijepljeni empirijskim provjerama u predmetnom nacionalnom pravnom sistemu.

Mehanizmi razmjene podataka - primjer EUROPOL-a

Europol je 1992. godine osnovan Ugovorom iz Maastrichta i započeo početne operacije 1994. godine u obliku Europolove jedinice za droge (EDU), koja je bila zadužena za pomoć nacionalnim policijskim snagama u krivičnim istragama. U početku s malim osobljem i jednim ili dva oficira za vezu iz svake države članice EDU je progresivno proširio svoj mandat na druga područja transnacionalnog kriminala, uključujući terorizam (Europol 2009). Europol je postao potpuno operativan 1. maja 1999. godine, a tijekom narednih godina usmjeren je na promovisanje sveobuhvatnog pristupa prevenciji međunarodnog kriminala. Unatoč tome, Europol je do 2009. godine uspio ojačati svoju ulogu zbog novog pravnog statusa, kao posljedice stupanja Lisabonskog ugovora na snagu, te usvajanja Stockholmskog programa. U kontekstu sve sofisticiranijih kriminalnih aktivnosti kojima Europska unija ostaje izložena, uskoro je postalo jasno da nacionalna nastojanja za rješavanje samog međunarodnog terorizma mogu postići samo

skromne rezultate (Europol 2012). Stoga je razumljiva snažna, otvorena vladina potpora za pojačanu obavještajnu suradnju na protuterizmu. Ipak, unatoč tom političkom poticaju, uloga Eurola u tom području ostala je prilično skromna više od decenije (Bošilč 2013).

Na vanrednoj sjednici Europskog vijeća 21. septembra 2001. god. šefovi država i vlada pozvali su svoje nacionalne obavještajne agencije da šalju više obavještajnih podataka od nacionalnih prijestolnica Europolu i time potvrdili potrebu za povećanom razinom obavještajne suradnje između Europol-a i drugih tijela Europske unije. Premda su ti ciljevi ponavljani nekoliko puta u narednim godinama, borba za njihovo rješavanje često se pokazala neuspješnima. Nakon 11. septembra 2001. godine Europol je dobio prošireni protuteroristički mandat. Direktor Europol-a Jürgen Storbeck javno je pozvao zemlje članice da nam "daju ono što nam je potrebno za naš rad: informacije" (Occhipinti 2003). Njegov poziv je odgovoren na sastanku Vijeća Europe kada su ministri pravosuđa i unutrašnjih poslova ponovili važnost nacionalnih obavještajnih službi da brzo dostave relevantne informacije o terorizmu (Vijeće Europske unije 2001). Središnja uloga sigurnosnih i obavještajnih službi u sprečavanju terorizma kroz otkrivanje mogućih terorističkih prijetnji i namjera u ranim fazama više puta je naglašena. Konačno, nakon odluke Vijeća, u novembru 2001. godine počeo je rad prve terorističke radne skupine (CTTF). Radna skupina sastavljena je od nacionalnih oficira za vezu policije i obavještajnih službi, a njezini su zadaci bili prikupljanje prvobitno relevantnih protuterorističkih informacija; provođenje operativne i strateške analize; i na kraju, izrada procjene prijetnje na osnovu primljenih informacija. Štaviše, od te jedinice je zatraženo da izravno surađuje sa svojim američkim kolegama. Nakon terorističkih napada u Madridu 11. marta 2004. europske vlade ponovno su potvrdile svoju predanost usmjeravanju više obavještajnih podataka Europolu u cilju jačanja svojih protuterorističkih kapaciteta (Europsko vijeće 2004). Ipak, u praksi deklarativne izjave kreatora politike imale su mali utjecaj. Da bi se spomenuo samo jedan primjer, španjolski policijski dužnosnici odbili su obavijestiti svoje francuske kolege o eksplozivima korištenim u Madridskim napadima (Fägersten 2010, 509). Napomenom Vijeću Europol je otvoreno izrazio svoje nezadovoljstvo slabom podrškom sigurnosti i obavještajnih službi u državama članicama, što je otežavalo predviđenu ulogu centralnog sistema za borbu protiv terorizma (Europol 2005). Obavještajne službe pokazale su se nevoljnima pružiti Europol relevantnim podacima, usprkos kontinuiranim pozivima na povećanje obavještajne suradnje unutar i kroz Europol. Na mnoge načine, 2005. može se smatrati ključnom godinom za Europol; imenovan je novi direktor i pristupanje deset novih država članica EU 1. maja 2004. donijelo je nekoliko područja organiziranog kriminala koji su prethodno bili izvan granica EU unutar njih; a sa druge strane Europol je stekao pristup novom skupu stručnosti i vještina iz novih država članica. Nakon napada u Londonu u aprilu 2005. godine, Vijeće EU pozvalo je na intenziviranu razmjenu informacija i značajniju podršku državnih službi sigurnosti i obavještajnih službi, što je kasnije uključeno u Europsku strategiju protuterorističkog rada. Inicijativa Europske komisije za obavezno dijeljenje protuterorističke obavještajne djelatnosti Europolu nije uspjela dobiti podršku država članica i na kraju je povučena: odluka se nije poštovala, ili su Europolu podnošene

informacije ograničene vrijednosti koje su u velikoj mjeri bile dostupne iz otvorenih izvora (Fägersten 2010).

Bosna i Hercegovina također, ima velik problem u razmjeni i toku informacija između policijskih agencija, a naročito vlada veliko nepovjerenje prema Obavještajno Sigurnosnoj Agenciji koja je najbolje opremljena da dođe do krucijalnih informacija. Antagonizmi moraju biti prevaziđeni kako bi se došlo do što bolje suradnje i prevencije bilo kakvog terorističkog čina. Također, jedan od gorućih problema jeste radikalizacija u zatvorima u Bosni i Hercegovini. Između zatvorskih službenika i policijskih agencija nema nikakve razmjene informacija o osobama koje su sklone vrbovanju, njihovim osobinama, profilu ličnosti i slično. Takve osuđene osobe mogu postati velika prijetnja za društvo obzirom da izlaze na slobodu i nema dovoljno informacija koje bi pomogle policijskim agencijama ili Obavještajno Sigurnosnoj Agenciji da preventivno djeluju. Zatvori kao "univerziteti za kriminal" moraju imati posebnog službenika koji će biti oficir za vezu sa sigurnosnim agencijama.

Zaključna razmatranja

U radu su predstavljeni temeljni izazovi kvalitetne protuterorističke borbe. Prvi set izazova se odnosi na adekvatnost upotrebe obavještajnih podataka u sudskom procesu, a može se podijeliti na dva područja - prvi jeste poštivanje prava optuženog kroz korištenje dokaznog materijala prikupljenog u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, što često nije slučaj sa materijalom kojeg prikuplja obavještajna zajednica; drugi izazov je potreba obavještajnih službi da zaštiti svoje izvore, metode i predmete interesovanja, kao i njihovu tajnost. Ovaj problem se može riješiti kroz reformu pravosuđa i pozitivnih zakonskih normi, sličnih onima već uspostavljenima u EU i SAD, a kroz nove mehanizme parlamentarnog nadzora i formiranje specijalnih sudova, kao i *lex specialis* poput USA PATRIOT zakona u SAD.

Drugi set izazova jesu birokratske, političke kao i objektivne barijere u suradnji policijskih i obavještajnih agencija. Gore navedeni primjer razmjene podataka unutar EUROPOL-a ilustrira kako ova problematika nije adekvatno riješena u EU, kao niti u SAD (Waxman 2009). Radi fragmentiranosti policijskih agencija u Bosni i Hercegovini, jedino moguće rješenje je uspostavljanje sistema gdje je OSA nosioc protuterorističkih aktivnosti u smislu preventivnog i obavještajnog djelovanja, a suradnja lokalnih policijskih agencija može biti samo podrška kroz sistem krim-obavještajnog rada u smislu prikupljanja podataka. Ključni je prijelaz sa faze operativnog rada na fazu krivičnog postupka - tu potencijalno rješenje se može vidjeti kroz formiranje posebnih tužilaštava za terorizam, gdje bi akteri bili adekvatno educirani u metodološke, operativne i druge postupke obavještajne agencije, te iste znali adekvatno koristiti u krivičnom postupku, bez kompromitiranja izvora, metoda ili interesa obavještajne službe, uz poštivanje načela ljudskih prava i integriteta pravosudnog postupka.

LITERATURA

- Akbar, Amna A. (2013). Policing 'Radicalization'. *Ohio State Public Law Working Paper No. 210; UC Irvine School of Law, Law Review Vol. 3, No. 4.*
- Boşilcă, Ruxandra Laura,(2013). Europol and Counter Terrorism Intelligence Sharing. *Europolity - Continuity and Change in European Governance. 2013. Vol. 7. No. 1.*
- Europol. (2005). *Note to the Council: EU Plan of Action on Combating Terrorism.*
- Europol. (2009). *Ten Years of Europol.*
- Europol. (2012). *EU Terrorism Situation and Trend Report.*
- Fägersten, Björn. (2010). Bureaucratic Resistance to International Intelligence Cooperation - The Case of Europol. *Intelligence and National Security* 25, (4): 500-520.
- Golder, Ben and Williams, George, (2004). What is 'Terrorism'? Problems of Legal Definition. *University of NSW Law Journal, Vol. 27, No. 2.*
- Krivični zakon BiH "Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10 i 22/15 (2015)
- Malgieri, Gianclaudio and De Hert, Paul, (2016) *European Human Rights, Criminal Surveillance, and Intelligence Surveillance: Towards 'Good Enough' Oversight, Preferably But Not Necessarily by Judges.* u D. Gray and S. Henderson (eds.), *Cambridge Handbook of Surveillance Law*, Cambridge: Cambridge University Press
- Murphy, Cian C. (2013). Counter-Terrorism and the Culture of Legality: The Case of Special Advocates. *King's Law Journal vol. 19.*
- Occhipinti, John D. (2003). *The Politics of EU Police Cooperation: Toward a European FBI?.* Boulder, CO: Lynne Rienner.
- Staberock, Gerald, (2011). *Intelligence and Counter-Terrorism: Towards a Human Rights and Accountability Framework?* u A. Salinas de Frias, K. Samuel and N, White, eds. *COUNTER-TERRORISM: INTERNATIONAL LAW AND PRACTICE*, p. 351, Oxford: Oxford University Press
- Vervaele, J. A. E. (2005). Terrorism and information sharing between the intelligence and law enforcement communities in the US and the Netherlands: emergency criminal law?. *Utrecht Law Review, 1(1), 1-27*
- Waxman, Matthew C.,(2009). Police and National Security: American Local Law Enforcement and Counter-Terrorism after 9/11. *Journal of National Security Law & Policy, Vol. 3, p. 377.*

Podaci o autorima

Anel Ramić

Ministarstvo unutrašnjih poslova Unsko-sanskog kantona, student drugog ciklusa Pravnog fakulteta Univerziteta u Bihaću
anelramic77@hotmail.com

prof. dr. Enis Džanić

Američki Univerzitet u Bosni i Hercegovini